

Skrznaskrz milý

Kavalír king Charles španěl

Pokud vůbec existuje plemeno psa, jemuž se nedá nic vytknout, pak je to pravděpodobně kavalír king Charles španěl. Alespoň znalci tohoto plemene tvrdí, že na kavalírech bylo odšlechtěno úplně všechno, co by na psu mohlo být nepříjemné.

Kavalíři jsou extrémně přizpůsobiví a je s nimi snadné pořízení

Předky kavalírů údajně mají být francouzští a španělští lovečtí psi. Tito mají veselí španělé patří k nejstarším anglickým plemenům. Po dlouhá staletí si dokázali získávat srdce nikoliv jen prostého lidu, ale i vrchnosti, lidí „s modrou krví“. Jen málokdo však ví, že bez energického nasazení jistého Američana by dnes možná vůbec neexistovali.

Pan Eldridge byl nejenom velkým milovníkem psů, ale také nadšeným příznivcem umění. Na plátnech starých mistrů odhalil malé psíky, jejichž apartní vzezření mu učarovalo. Byl to především Anthonis van Dyck (1599 -

1641), jenž mimo jiné vytvořil slavný obraz Nejstarší děti Karla I., kdo ve svém díle zvětšil mnoho psů a inspiroval Eldridge k cestě do Anglie, kam se vydal tyto malé okouzující společníky hledat. Ale to, co našel, mělo jen málo společného s psíky ze starých pláten. Jednalo se o king Charles španěly, jejichž krátké nosíky neodpovídaly představám uměnímilovného Američana. Pátral dále a zjistil, že ve vrzích teď už jen krátkonosých společenských psíků se tu a tam objevují také „dlouhonosá“ štěňata. K radosti a velkému překvapení chovatelů začal muž ze země neomezených možností

vykupovat za nemalé obnosy právě tato „nestandardní“ zvířata.

Vzpomínka na slavné doby

Britští chovatelé se však záhy upamatovali na slavné dějiny psů, které donedávna pokládali za netypové a nežádoucí. Koneckonců byl to právě tento starý typ, který po dlouhá staletí budil zájem a rozruch. Ačkoliv vysloveně módními se tito psi stali teprve za krále Karla I. (1625 - 1649) a Karla II. (1660 - 1685) z rodu Stuartovců, zmínky o existenci plemene nalezneme již ve vyobrazeních z 9. století. Má se za to, že první předchůdce plemene do Británie dovezli

Skrznaskrz milý

Tomuto štěněti je teprve několik týdnů, ale už přesně ví, co chce

Keltové a používali je pro lov se sokoly a slídění. Také středověká lyrika minesengrů, zvláště jejich písně, obsahují zmínky o malých skvrnitých psech, z nichž se pomalu ale jistě stávali milácci světa dvorních dam. Mnohá vyobrazení z Manského rukopisu ukazují vznešené dámy držící v náručí pejska velmi se podobajícího dnešním kavalírům.

Na počátku renesance došla obliba těchto malých španělů skutečného vrcholu. U dvora si jich cenili jako příjemných společníků a v průběhu obou následujících staletí začalo po „hračkách“ aristokracie pošilhávat také měšťanstvo. Kdo chtěl být šik, musel zkrátka vlastnit „toy španěla“. Zjevně nastala nová éra, která ovšem byla nastartována zájmem z Nového světa. Angličtí chovatelé jsou flexi-

bilní. Znovu začali cíleně chovat trpasličího španěla s dlouhým nosem. V roce 1945 úspěšně prosadili, že byl uznán jako samostatné plemeno.

Skutečně kouzelný

Od té doby uplynulo už více než půl století a dnes lze oprávněně tvrdit, že malí kavalíři dokázali zaujmout v lidských srdcích své pevné místo. Jsou považováni za milé a přizpůsobivé - zkrátka za ideální rodinné psy. „Kavalíři jsou naprosto neagresivní. Ještě nikdy jsem nezažila, že by některý z nich někoho pokousal nebo se nějak jinak nepřístojně choval,“ ujišťuje Ingeborg Ascheová (72), která psy chová už 50 let a posledních deset let se specializuje právě na kavalíry king Charles španěly. Podle jejích zkušeností jsou tito malí španělé vysloveně snadno vychovatelní a nesmírně mírumilovní. A ovšem také citliví. „Stavím porodní bednu s matkou a štěňaty vždy nejméně na týden vedle své postele. Několikrát za noc vstanu, abych se ujistila, že je všechno v pořádku. Moje blízkost dělá fence dobře,“ říká chovatelka. Má to ovšem také druhou stránku mince: „Mimo jiné to znamená, že na dovolenou nikdy nejedu bez psů. Před časem jsem zkusila nechat jednu fenku ve velmi dobrém psím penzionu. Pokus se totálně nezdařil. Během mé nepřítomnosti prakticky nejedla a ve spánku se začala pomočovat. Ve dne se odmítala vyprázdnit. Něco takového bych už svému psu nikdy neudělala,“ říká Ingeborg Ascheová.

Přizpůsobivost

Ovšem pokud jde o zásadní změnu, tedy

S kavalírem se na vás nebudou dívat skrz prsty ani v luxusních hotelích

Standard krátce

ZEMĚ PŮVODU: Anglie
STANDARD FCI: č. 136 d, skupina 9 (společenská plemena)
VELIKOST: Standard přesnou velikost neudává; neměla by však být vyšší než 35 cm v kohoutku
HMOTNOST: 5,4 – 8 kilogramů
ZBARVENÍ: Blenheim (kaštanovo-bílý), trikolor (černo-bílo-tříslivý), black and tan (havraní černí s tříslivými odznaky), ruby (červené)
SRST: Dlouhá, hedvábná, ne kudrnatá, lehké zvlnění je přípustné. Netrimuje se.
CELKOVÝ VZHLED: Živý, přesto vyrovnaný a líbezný
CHARAKTER: Miluje děti, sportovní, veselý, snášenlivý, má rád vodu, odolný vůči nepřízní počasí; rodinný, společenský a doprovodný pes
DĚLKA ŽIVOTA: 10 až 12 let, někdy i déle
KONTAKT: Cavalier King Charles Spaniel klub Čech, Moravy a Slezska <http://www.cavalierclub.wz.cz/>
KLUB CHOVATELŮ KAVALÍR A KING CHARLES ŠPANĚLŮ - <http://www.kavalir-king-klub.org>

zvykání si na nový domov a majitele, zdá se, že kavalíři jsou přece jenom méně problematictí než mnoho jiných plemen. „Dokonce i když zažijí změnu majitele v pokročilejším věku, po nějakém čase si zvyknou a se svými novými lidmi se cítí dobře,“ říká zkušená chovatelka. Samozřejmým předpokladem ovšem je, že se jedná o domov pro kavalíra vhodný. Na to kladou seriózní chovatelé velký důraz i při prodeji štěňat. Tito přátelší psi sice k tomu, aby se cítili dobře, už nepotřebují zámek ani vlastní park, ale v malém bytě uprostřed města nebývá někdejší loveckým psů právě nejlépe. Pokud ovšem jejich majitelé nejsou vysloveně aktivní a několikrát denně s nimi nevyrážejí do prostředí, které je pro psy atraktivní.

Lechtivá minulost

Leckterý milovník plemen by sice raději nechtěl o této choulostivé etapě v kariéře kavalírů zholat nic slyšet, ale my se jí nevyhneme: minulost těchto pejsků prokazatelně směřuje i do domů s červenou lucernou. Ačkoliv většina toy španělů měla domov v kruzích s modrou krví, těšilo se plemeno velké oblíbenosti také v úplně jiných vrstvách: své srdce věnovalo

těmto okouzlujícím psíkům mnoho prostitutek a dokonce je cíleně používaly při výkonu své práce: v okně sedící trpasličí španěl signalizoval, že domácí paní momentálně nemá žádnou návštěvu. Podobnou funkci měli porcelánoví španělé, kteří byli jako tajné znamení rovněž stavěni do oken.

Přenášejí sympatie

Dnešní milovníci kavalírů se pobaveně pousmějí nad exkurzem mezi červené lucerny a jsou rádi, že tito silní malí psi jsou už dávno zase spíše „gaučáky“. Kavalíři mají jednu nepopiratelnou výhodu: s těmito hravými, zábavnými a na člověka extrémně vázanými psíky prakticky nikdy nenarazíte. Naopak většinou na ně lidé reagují velmi pozitivně. Dokážou vzbuzovat sympatie a přenášet je z člověka na člověka, ba dokonce se z nich může vyklubat účinný prostředek při navazování vztahů s druhým pohlavím. Vždyť kdo by dokázal odolat milému člověku s tak sympatickým pejskem!

A je přitom vlastně úplně jedno, které ze čtyř pro plemeno typických zbarvení onen pejsek zrovna má: rozlišujeme barvy blenheim, trikolor, black and tan a ruby. Zbarvení blenheim má kaštanově hnědé skvrny na bílém podkladě. Partie na čele by měla být opticky dobře rozdělená. Velmi ceněné jsou kosočtverce nebo spoty mezi ušima. Jejich původem se zabývá jedna historická anekdota: Lady Sarah, manželka knížete von Marlborough, prý byla během válečného tažení svého muže tak nervózní, že palcem stále nervózně tlačila na hlavičku svého „toy španěla“. Právě tím prý vznikl spot u blenheim španělů. Nu, Charles Darwin by se asi divil, ale zní to roztomile. Černo-bílá skvrnitost s tříslivými odznaky je

Plemeno bylo stvořeno tak, aby lidem přinášelo jen a jen radost. Docela se mu to daří...

označována jako zbarvení trikolor. Tříslivá barva by měla být vidět nad očima, na lících, ve vnitřní oblasti uší a končetin jakož i pod kořenem ocasu. Black and tan označuje černé zbarvení, které je přerušováno tříslivými znaky nad očima, na lících, uvnitř uší a pod kořenem ocasu. Bílé odznaky u nich standard nepřipouští. RUBY je nádherně zářivá červená, jež nesmí být v žádném případě narušována odznaky jiné barvy.

Snadná péče

Vzhledem k tomu, že srst kavalíra není příliš bohatá, nedá mnoho práce. To by mohlo vyhovovat zvláště starším lidem, kteří už nemají dost energie na to, aby denně bojovali s hrozcím plstnatěním srsti. Průměrná délka života zdravého kavalíra je kolem dvanácti let. Přirozeně existují také zástupci plemene, kteří se dožili věku podstatně vyššího. Přibližně od desátého roku bývají na většině kavalírů patrné příznaky stárnutí. Potřebují

více klidu, zhoršuje se jim zrak a sluch a je třeba jim věnovat péči a pozornost, jaká náleží starému psu. Do ní patří pečlivá péče o chrup (zvýšené nebezpečí zánětů dásní atd.) a také podávání dávek lehce stravitelné potravy několikrát za den. V tomto ohledu se kavalíři nijak neodlišují od jiných plemen psů.

Gabriele Metzová

Seriózní chovatelé kladou největší důraz na správnou socializaci

Varieta blenheim patří k nejoblíbenějším